

**СПІВВІДНОШЕННЯ СКЛАДІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ,
ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 382 КК УКРАЇНИ, ЗІ СКЛАДАМИ КРИМІНАЛЬНИХ
ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТАТТЯМИ 364, 364¹, 365²
(У ВИПАДКУ ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ
СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ)
ТА СТАТТЕЮ 426 КК УКРАЇНИ**

**CORRELATION OF COMPOSITIONS OF A CRIMINAL OFFENSE
PROVIDED FOR IN ART. 382 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE,
WITH THE COMPOSITION OF CRIMINAL OFFENSES UNDER ARTICLES 364, 364¹, 365²
(IN CASE OF A CRIMINAL OFFENSE IS COMMITTED BY AN OFFICIAL
OF THE DEPOSIT GUARANTEE FUND)
AND ARTICLE 426 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE**

Тертична А.А., аспірантка кафедри кримінально-правової політики та кримінального права

Інститут права

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Стаття присвячена питанням співвідношення складів кримінального правопорушення, передбаченого статтею 382 КК України, зі складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України.

Авторкою статті було розроблено власний алгоритм дослідження такого співвідношення.

Відповідно до цього алгоритму ми порівняли окремі різновиди складів кримінального правопорушення, передбаченого статтею 382 КК України, зі статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України.

У процесі дослідження було встановлено:

1. З урахуванням співвідношення змісту розмежувальних ознак виникнення конкуренції між порівнюваними складами кримінальних правопорушень неможливе в таких випадках групі суміжних складів кримінальних правопорушень, які складаються зі а) передбачених, з одного боку, частиною 1 статті 382 КК України, частиною 2 статті 382 КК України, частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «вчинене службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище», частиною 3 ст. 382 КК України за ознакою «вчинений особою, раніше судимою за злочин, передбачений статтею 382», частиною 3 ст. 382 КК України за ознакою «вчинений особою, раніше судимою за злочин, передбачений статтею 382», частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «якщо дії заповділяли істотну шкоду охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» та частиною 4 статті 382 КК України, а з іншого – статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України.

2. Виникнення конкуренції загальної та спеціальної кримінально-правової норми можливе лише в ситуації, коли порівнюється склад кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «якщо дії заповділяли істотну шкоду охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» у разі вчинення службовою особою чи службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище, з метою отримання неправомірної вигоди зі складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України.

Ключові слова: кримінальна відповідальність, співвідношення складів кримінальних правопорушень, невиконання судового рішення, відмежування складів кримінальних правопорушень, розмежувальні ознаки, конкуренція кримінально-правових норм.

The article is devoted to the relationship between the composition of a criminal offense under Article 382 of the Criminal Code of Ukraine with the composition of criminal offenses under Articles 364, 364¹, 365² (in case of a criminal offense is committed by an official of the Deposit Guarantee Fund) and Article 426 of the Criminal Code.

The author of the article developed her own algorithm for studying this relationship.

According to this algorithm, we compared certain types of criminal offenses under Article 382 of the Criminal Code of Ukraine with Articles 364, 364¹, 365² (in case of a criminal offense is committed by an official of the Deposit Guarantee Fund of individuals) and Article 426 of the Criminal Code of Ukraine.

In the course of the study it was established: 1. Taking into account the ratio of the content of distinguishing features of competition between the compared components of criminal offenses is impossible in such cases 382 of the Criminal Code of Ukraine, part 3 of Article 382 of the Criminal Code of Ukraine on the grounds of "committed by an official who holds a responsible or particularly responsible position", part 3 of Art. 382 of the Criminal Code of Ukraine on the grounds of "committed by a person previously convicted of a crime under Article 382", part 3 of Art. 382 of the Criminal Code of Ukraine on the grounds of "committed by a person previously convicted of a crime under Article 382", part 3 of Article 382 of the Criminal Code of Ukraine on the grounds of "if the actions caused significant damage to legally protected rights and freedoms, state or public interests or legal entities" and part 4 of Article 382 of the Criminal Code of Ukraine, and on the other – Articles 364, 364¹, 365² (in case of a criminal offense is committed by an official of the Deposit Guarantee Fund of individuals), 426 of the Criminal Code of Ukraine.

2. The emergence of competition of general and special criminal law is possible only when comparing the composition of a criminal offense under Part 3 of Article 382 of the Criminal Code of Ukraine on the grounds "if the actions caused significant harm to legally protected rights and freedoms, state or public interests or interests legal entities" in case of commission by an official or an official holding a responsible or especially responsible position, in order to obtain an illegal benefit with the composition of criminal offenses under Articles 364, 364¹, 365² (in case of a criminal offense is committed by an official of the Deposit Guarantee Fund) and Article 426 of the Criminal Code of Ukraine.

Key words: criminal liability, the ratio of criminal offenses, a court decision nonenforcement, delimitation of criminal offenses, distinguishing features, competition of criminal law.

Незважаючи на те, що окремим аспектам кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення було присвячено чимало як українських, так і закордонних праць, співвідношення статті 382 КК України з іншими складами кримінальних правопорушень (зокрема, тих, що містяться в Розділі XVII «Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг» [1] (тими складами кримінальних правопорушень, що передбачені статтями 364 КК України «Зловживання владою або службовим становищем» [1], 364¹ КК України «Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми» [1] та 365² КК України «Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги» [1]) та Розділі XIX «Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення» [1] (зокрема, склад кримінального правопорушення, передбаченого статтею 426 КК України «Бездіяльність військової влади» [1])), або майже не розглядалися, або розглядалися несистемно.

Метою цієї роботи є проведення структурованого дослідження співвідношення складів кримінального правопорушення, передбаченого статтею 382 КК України, зі складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України, визначення окремих аспектів такого співвідношення, з'ясування змісту спільних та розмежувальних ознак порівнюваних складів.

Подальше дослідження відмежування невиконання судового рішення від складів інших кримінальних правопорушень ми проведемо за таким алгоритмом:

1) визначення пари (групи) суміжних складів:

а) відбір складу кримінального правопорушення, передбаченого відповідною частиною статті 382 КК (здебільшого окремого різновиду такого складу);

б) відбір складу (складів, їх різновидів) тих видів кримінального правопорушення, які, на нашу думку, є (можуть бути) суміжними з ним;

2) встановлення того, які ознаки (характеристики) є (можуть бути) спільними в порівнюваних складах; при цьому заглиблюватись у конкретний зміст суміжних складів – з урахуванням теми та меж нашого дослідження – потреби, а інколи і можливості немає;

3) встановлення того, які ознаки (характеристики) є (можуть бути) відмінними, а тому і розмежувальними в порівнюваних складах;

4) остаточні висновки.

І. Співвідношення складу кримінального правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 382 КК України, зі складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України.

1) Визначення групи суміжних складів:

а) відбір складу кримінального правопорушення, передбаченого відповідною частиною статті 382 КК – склад кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 382 КК України;

б) відбір складу (складів, їх різновидів) тих видів кримінальних правопорушень, які, на нашу думку, є (можуть бути) суміжними з ним – всі складі кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України.

2) Встановлення того, які ознаки (характеристики) є (можуть бути) спільними в порівнюваних складах:

спільними ознаками (ознаками, зміст яких частково збігається) порівнюваних складів можуть бути ті, що характеризують зміст діяння і конкретний зміст вини.

3) *Встановлення того, які ознаки (характеристики) є (можуть бути) відмінними, а тому і розмежувальними в порівнюваних складах:* відмінними ознаками – ознаками, зміст яких повністю відрізняється в порівнюваних складах – є ті, що характеризують суб'єкта кримінальних правопорушень: у складі кримінального правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 382 КК України, його суб'єктом може бути лише особа, яка не є службовою, натомість у складах кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України, їх суб'єктом може бути лише службова особа.

4) *Остаточні висновки:*

а) у групі суміжних складів кримінальних правопорушень, передбачених, з одного боку, частиною 1 статті 382 КК України, а з іншого – статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України, розмежувальними ознаками є ті, що характеризують суб'єкта кримінального правопорушення;

б) з урахуванням співвідношення змісту розмежувальних ознак виникнення конкуренції між складом кримінального правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 382 КК України, та складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України, неможливе.

ІІ. Співвідношення складів кримінального правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 382 КК України, частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «вчинене службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище» [1] та частиною 4 статті 382 КК України, зі складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України.

1) Визначення групи суміжних складів:

а) відбір складу кримінального правопорушення, передбаченого відповідною частиною статті 382 КК – складі кримінальних правопорушень, передбачені частиною другою статті 382 КК України, частиною третьою статті 382 КК України за ознакою «вчинене службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище» [1] та частиною четвертою статті 382 КК України;

б) відбір складу (складів, їх різновидів) тих видів кримінальних правопорушень, які, на нашу думку, є (можуть бути) суміжними з ним, – всі складі кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України.

2) *Встановлення того, які ознаки (характеристики) є (можуть бути) спільними в порівнюваних складах:* спільними ознаками (ознаками, зміст яких частково збігається) порівнюваних складів можуть бути ті, що характеризують конкретний зміст вини та суб'єкта кримінального правопорушення. Водночас зміст діянь, передбачених складами кримінальних правопорушень, закріплених частиною 2 статті 382 КК України, частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «вчинене службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище» та частиною 4 статті 382 КК України, – невиконання вироку, рішення, ухвали, постанови суду, що набрали законної сили, або перешкодження їх виконанню» [1] та «невиконання рішення Європей-

ського суду з прав людини, рішення Конституційного Суду України та умисне недодержання нею висновку Конституційного Суду України» [1], порівняно зі змістом діянь, передбачених складами кримінальних правопорушень, закріплених у статтях 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України, – «зловживання владою або службовим становищем» [1], «зловживання повноваженнями» [1] та «невиконання дій, які вона (військова службовецька особа – А.Т.) за своїми службовими обов'язками повинна була виконати» [1], є більш точним та конкретним (спеціальним) та може бути конкретним проявом «зловживання владою або службовим становищем» [1], «зловживання повноваженнями» [1] та «невиконання дій, які вона (військова службовецька особа – А.Т.) за своїми службовими обов'язками повинна була виконати» [1].

3) *Встановлення того, які ознаки (характеристики) є (можуть бути) відмінними, а тому і розмежувальними в порівнюваних складах* – склади кримінальних правопорушень, передбачених у статтях 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та 426 КК України, є матеріальними (об'єктивна сторона характеризується наявністю діяння, суспільно небезпечних наслідків та причинного зв'язку між діянням та наслідком), водночас склади кримінальних правопорушень, передбачені частиною 2 статті 382 КК України, частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «вчинене службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище» [1] та частиною 4 статті 382 КК України, є формальними. Розмежувальними ознаками в цьому випадку виступає наявність «істотної шкоди» [1] та «тяжких наслідків» [1] як обов'язкових ознак об'єктивної сторони складів кримінальних правопорушень, передбачених у статтях 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та 426 КК України, та відсутність таких ознак у складах кримінальних правопорушень, передбачених частиною 2 статті 382 КК України, частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «вчинене службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище» [1] та частиною 4 статті 382 КК України.

Також зазначимо, що для статей 364, 364¹ та 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення виступає мета – «отримання неправомірної вигоди» [1] – для складів кримінальних правопорушень, передбачених частиною 2 статті 382 КК України, частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «вчинене службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище» та частиною 4 статті 382 КК України, така мета не є обов'язковою.

4) *Остаточні висновки:*

а) у групі суміжних складів кримінальних правопорушень, передбачених, з одного боку, частиною 2 статті 382 КК України, частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «вчинене службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище» [1] та частиною 4 статті 382 КК України, а з іншого – статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України, розмежувальними ознаками є ті, що стосуються настання певних наслідків («істотної шкоди» [1] чи «тяжких наслідків» [1]); при порівнянні розглядуваних складів кримінального правопорушення зі статтями 364, 364¹ та 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) розмежувальною також виступає ознака мети;

б) з урахуванням співвідношення змісту розмежувальних ознак виникнення конкуренції між складом кримінального правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 382 КК України, частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «вчинене службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище» [1] та частиною 4 статті 382 КК України, та складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України, неможливе.

III. *Співвідношення складу кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «вчинений особою, раніше судимою за злочин, передбачений статтею 382» [1], зі складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України.*

1) *Визначення групи суміжних складів:*

а) *відбір складу кримінального правопорушення, передбаченого відповідною частиною статті 382 ККЖ*, – склад кримінального правопорушення, передбачений частиною третьою статті 382 КК України за ознакою «вчинений особою, раніше судимою за злочин, передбачений статтею 382»;

б) *відбір складу (складів, їх різновидів) тих видів кримінальних правопорушень, які, на нашу думку, є (можуть бути) суміжними з ним* – всі склади кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України.

2) *Встановлення того, які ознаки (характеристики) є (можуть бути) спільними у порівнюваних складах:* спільними ознаками (ознаками, зміст яких частково збігається)

порівнюваних кримінальних правопорушень можуть бути ті, що характеризують конкретний зміст вини та діяння. Щодо розуміння діяння, як спільної ознаки порівнювальних кримінальних правопорушень, – детальніше див. пункт 2 частини II цього блоку дослідження.

3) *Встановлення того, які ознаки (характеристики) є (можуть бути) відмінними, а відтак і розмежувальними в порівнюваних складах:* відмінними ознаками – ознаками, зміст яких повністю відрізняється в порівнюваних складах – є ті, що характеризують суб'єкта кримінальних правопорушень: у складі кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «вчинений особою, раніше судимою за злочин, передбачений статтею 382» [1], його суб'єктом може бути лише особа, раніше судима за злочин (кримінальне правопорушення), передбачений статтею 382, натомість у складах кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України, їх суб'єктом може бути лише службовецька особа.

Також розмежувальною ознакою в порівнюваних складах кримінальних правопорушень може бути наявність суспільно-небезпечних наслідків («істотної шкоди» [1] чи «тяжких наслідків» [1]) для складів кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України та спеціальної мети («одержання неправомірної вигоди» [1]) для складів кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) – детальніше див. пункт 3 частини II цього блоку дослідження.

4) *Остаточні висновки:*

а) у групі суміжних складів кримінальних правопорушень, передбачених, з одного боку, частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «вчинений особою, раніше судимою за злочин, передбачений статтею 382» [1], а з іншого – статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України, розмежувальними ознаками є ті, що характеризують суб'єкта кримінального правопорушення, та ті, що стосуються настання певних наслідків («істотної шкоди» [1] чи «тяжких наслідків» [1]); у процесі порівняння розглядуваних складів кримінального правопорушення зі статтями 364, 364¹ та 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) розмежувальною також виступає ознака мети;

б) з урахуванням співвідношення змісту розмежувальних ознак виникнення конкуренції між складом кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «вчинений особою, раніше судимою за злочин, передбачений статтею 382» [1], та складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України, неможливе.

IV. Співвідношення складу кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «якщо дії заподіяли істотну шкоду охоронюваному законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» [1], зі складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України.

1) *Визначення групи суміжних складів:*

а) *відбір складу кримінального правопорушення, передбаченого відповідною частиною статті 382 КК – склад кримінального правопорушення, передбачений частиною третьою статті 382 КК України за ознакою «якщо дії заподіяли істотну шкоду охоронюваному законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» [1];*

б) *відбір складу (складів, їх різновидів) тих видів кримінальних правопорушень, які, на нашу думку, є (можуть бути) суміжними з ним – всі складі кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України.*

2) *Встановлення того, які ознаки (характеристики) є (можуть бути) спільними у порівнюваних складах: спільними ознаками (ознаками, зміст яких частково збігається) порівнюваних складів можуть бути ті, що характеризують конкретний зміст вини та діяння. Щодо розуміння діяння, як спільної ознаки порівнюваних складів кримінального правопорушення, детальніше див. пункт 2 частини II цього блоку дослідження.*

Також спільними ознаками є настання суспільно небезпечних наслідків, зокрема заподіяння істотної шкоди при невиконанні судового рішення та заподіяння істотної шкоди чи спричинення тяжких наслідків при вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України.

3) *Встановлення того, які ознаки (характеристики) є (можуть бути) відмінними, а тому і розмежувальними в порівнюваних складах – відмінними ознаками – ознаками, зміст яких повністю відрізняється в порівнюваних складах – є ті, що характеризують суб'єкта кримінальних*

правопорушень: у складі кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «якщо дії заподіяли істотну шкоду охоронюваному законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб», його суб'єктом може бути лише особа, яка не є службовою, натомість у складах кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України, їх суб'єктом може бути лише службова особа. Також розмежувальною ознакою в порівнюваних складах кримінальних правопорушень може бути наявність спеціальної мети («одержання неправомірної вигоди» [1] для складів кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб)), детальніше див. пункт 3 частини II цього блоку дослідження.

4) *Остаточні висновки:*

а) у групі суміжних складів кримінальних правопорушень, передбачених, з одного боку, частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «якщо дії заподіяли істотну шкоду охоронюваному законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» [1], а з іншого – статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України, розмежувальними ознаками є ті, що характеризують суб'єкта кримінального правопорушення; при порівнянні розглядуваних складів кримінального правопорушення зі статтями 364, 364¹ та 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) розмежувальною також виступає ознака мети;

б) з урахуванням співвідношення змісту розмежувальних ознак виникнення конкуренції між складом кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «якщо дії заподіяли істотну шкоду охоронюваному законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» [1], та складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), 426 КК України, неможливе.

V. Співвідношення складу кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «якщо дії заподіяли істотну шкоду охоронюваному законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» у випадку вчинення службовою особою чи службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище, з метою отримання неправомірної вигоди зі складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України.

1) *Визначення групи суміжних складів:*

а) *відбір складу кримінального правопорушення, передбаченого відповідною частиною статті 382 КК, – склад кримінального правопорушення, передбачений частиною третьою статті 382 КК України за ознакою «якщо дії заподіяли істотну шкоду охоронюваному законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» [1] у випадку вчинення службовою особою чи службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище, з метою одержання неправомірної вигоди;*

б) *відбір складу (складів, їх різновидів) тих видів кримінальних правопорушень, які, на нашу думку, є (можуть*

бути) суміжними з ним, – всі складі кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 (при вчиненні цього кримінального правопорушення з метою «одержання неправомірної вигоди» [1]) КК України.

2) *Встановлення того, які ознаки (характеристики) є (можуть бути) спільними в порівнюваних складах:* спільними ознаками (ознаками, зміст яких частково збігається) порівнюваних складів можуть бути ті, що характеризують конкретний зміст вини, суб'єкта (службові особи), мети (одержання неправомірної вигоди), суспільно небезпечних наслідків та діяння. Щодо розуміння діяння як спільної ознаки порівнюваних складів кримінального правопорушення, детальніше див. пункт 2 частини II цього блоку дослідження. Щодо розуміння суспільно небезпечних наслідків як спільної ознаки порівнюваних складів кримінального правопорушення, детальніше див. пункт 2 частини IV цього блоку дослідження.

При цьому зауважимо, що характеристика діяння невиконання судового рішення порівняно з діяннями, передбаченими складами кримінальних правопорушень, закріплених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України, має «спеціальний» характер, є вузьким поняттям, адже «невиконання вироку, рішення, ухвали, постанови суду, що набрали законної сили, або перешкодження їх виконанню» [1] може бути конкретним проявом «зловживання владою або службовим становищем» [1], «зловживання повноваженнями» [1] та «невиконання дій, які вона (військова службова особа – А.Т.) за своїми службовими обов'язками повинна була виконати» [1].

3) *Встановлення того, які ознаки (характеристики) є (можуть бути) відмінними, а тому і розмежувальними у порівнюваних складах – відсутні.*

4) *Остаточні висновки:*

а) у групі суміжних складів кримінальних правопорушень, передбачених, з одного боку, частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «якщо дії заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» [1] у випадку вчинення службовою особою чи службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище, з метою отримання неправомір-

ної вигоди, а з іншого – статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 (при вчиненні цього кримінального правопорушення з метою «одержання неправомірної вигоди» [1]) КК України, спільними ознаками є ті, що характеризують конкретний зміст вини, суб'єкта, мети, суспільно небезпечних наслідків та діяння. При цьому порівнювані складі кримінальних правопорушень характеризуються спеціальними ознаками діяння;

б) з урахуванням того, що розмежувальні ознаки в порівнюваних складах кримінальних правопорушень відсутні, натомість у складі кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «якщо дії заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» [1] у випадку вчинення службовою особою чи службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище, з метою одержання неправомірної вигоди, наявні спеціальні ознаки діяння, вважаємо, що тут має місце конкуренція загальної та спеціальної норм, де складі кримінальних правопорушень, передбачені статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 (при вчиненні цього кримінального правопорушення з метою «одержання неправомірної вигоди» [1]) КК України, є загальними, а склад кримінального правопорушення, передбачений частиною 3 статті 382 КК України за ознакою «якщо дії заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» [1] у випадку вчинення службовою особою чи службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище, з метою отримання неправомірної вигоди, – спеціальний.

Висновки щодо співвідношення складів кримінального правопорушення, передбаченого статтею 382 КК України, зі складами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 364, 364¹, 365² (у випадку вчинення кримінального правопорушення службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) та статтею 426 КК України: порівнювані складі в одних своїх проявах (різновидах) співвідносяться як суміжні, а в інших різновидах не виключають конкуренцію.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення 15.08.2020).